

Reglement Vakgroepvisitaties NVKC

Vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 30 november 2016, ingaande 1 januari 2017

Inhoud

INLEIDING

- I. ALGEMENE BEPALINGEN
  - II. COMMISSIE en WERKGROEP
  - III. VISITEUR
  - IV. VISITATIETEAM
  - V. VISITATIE
  - VI. FINANCIEN
  - VII. AANSPRAKELIJKHEID
- Bijlage 1: taakverdeling
Bijlage 2: tijdschema visitaties

INLEIDING

De Kwaliteitsvisitatie van vakgroepen toetst de professionele kwaliteit en professionele verantwoordelijkheid van vakgroepen. Het is een instrument om de zorg voor kwaliteit van laboratoriumspecialisten te borgen en bestaat uit een intercollegiale toetsing op locatie en heeft zowel een kwaliteit bevorderend als toetsend karakter.

De visitatie bestaat uit verschillende onderdelen:

Toetsing van de normen op het domein van de laboratoriumgeneeskunde (verder te noemen kwaliteitskader)

De normen zijn afgeleid van de Professionele Standaard voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (ALV NVKC, november 2013) en de richtlijnen en kwaliteitsindicatoren van de NVKC.

De normen zijn verdeeld in drie kwaliteitsdomeinen: evaluatie van zorg, vakgroepsfunctioneren en professionele ontwikkeling. Binnen deze domeinen worden scores toegekend op verschillende kwaliteitsaspecten. Wanneer sprake is van een potentiële voorbeeldfunctie voor vakgenoten wordt de score uitstekend toegekend. Wanneer goede zorg wordt geleverd, dus wat de patiënt mag verwachten, voldoet men aan de norm. Wanneer niet voldaan wordt aan een norm zijn consequenties gedefinieerd in voorwaarde, zwaarwegende adviezen en aanbevelingen met bijbehorende rapportagetermijnen en acties. De waarderingsystematiek ziet er als volgt uit:

- **Uitstekend:** een voorbeeld voor anderen.
- **Goed:** de norm.
- **Matig:** Er wordt een **aanbeveling** gedaan, indien de praktijkvoering op één of meer onderdelen kan worden verbeterd. Aanbevelingen dienen in principe binnen maximaal vijf jaar te zijn uitgevoerd.
- **Onvoldoende:** Er wordt een **zwaarwegend advies** gedaan, indien ten aanzien van één of meer onderdelen tekortkomingen zijn geconstateerd die weliswaar voor het moment acceptabel zijn, maar die in de naaste toekomst zouden moeten worden verbeterd. Zwaarwegende adviezen dienen binnen maximaal twee jaar te zijn uitgevoerd.
- **Zwaar onvoldoende:** Er wordt een **voorwaarde** gesteld, indien ten aanzien van essentiële onderdelen bepaalde ernstige tekortkomingen zijn geconstateerd. Voorwaarden dienen binnen maximaal zes maanden te zijn uitgevoerd.

Quick Scan:

Enquête over de samenhang en het onderling functioneren van de vakgroepsleden. Het belang en het oordeel over de huidige stand van zaken door de individuele vakgroepsleden wordt getoetst. Via een score lijst worden de aandachtspunten met het meeste belang aangeduid. Als een vakgroep deze Quick Scan reeds uitgevoerd heeft in de afgelopen 5 jaar, zal het verbeterplan aan de visitatiecommissie moeten worden aangeboden. Als de Quick Scan nog niet is uitgevoerd, moet de vakgroep dit alsnog doen en het verbeterplan voorleggen.

Enquête kwaliteit van zorg:

Dit betreft een enquête over de door de vakgroep geleverde zorg, ook wel genoemd de KISZ-lijst, (kwaliteitsinventarisatie en signalering zorgprocessen). De opbouw is zoals die van de Quick Scan.

Enquête onder verwijzers:

Als een instelling waar de vakgroep werkzaam is al een enquête onder verwijzers heeft gehouden en die specifiek gericht is op de vakgroep moeten de resultaten daarvan aan de visitatiecommissie worden voorgelegd. In het andere geval wordt de enquête in Exata hiervoor gebruikt.

Door de vakgroepsvoorzitter worden, indien van toepassing, 5 huisartsen en 5 medisch specialisten benaderd voor een korte enquête naar de verlening van zorg door de vakgroep aan verwijzers. De opbouw van de enquête is ook weer als die van de Quick Scan.

Alle vakgroepsleden vullen de enquêtes individueel in.

Bij het kwaliteitskader worden discrepanties tussen de vakgroepsleden beoordeeld door het visitatieteam en besproken met de vakgroep. Uiteindelijk zal de visitatiecommissie de normering vaststellen en volgen daaruit de bovengenoemde consequenties.

Van de Quick Scan, de Enquête kwaliteit van zorg en de Enquête onder verwijzers worden de resultaten opgeteld en komen de prioriteiten naar voren. De vakgroep dient deze enquêtes voorafgaand aan de lokale visitatie te bespreken en een verbeterplan op te stellen. Tijdens de visitatie worden de uitkomsten en het verbeterplan met het visitatieteam besproken. Na afloop van de enquête moeten de vakgroep en het visitatieteam het eens zijn over uitkomsten en verbeterplan.

De visitatie bestaat dus uit een normerend gedeelte (kwaliteitskader) waarbij de normen van de vereniging toegepast worden en een toetsend gedeelte, waarbij het zelfcorrigerend vermogen van de vakgroep voorop staat

Deelname aan kwaliteitsvisitaties in vakgroepsverband is voor laboratoriumspecialisten klinische chemie verplicht en een voorwaarde voor herregistratie.

Sommige vakgroepen bestaan niet alleen uit laboratoriumspecialisten zoals benoemd in de statuten van de NVKC maar ook uit overige laboratoriumspecialisten. Deze specialisten kunnen ook deelnemen aan de visitatie en gevisiteerd worden. Maar het visitatieteam zal geen beoordeling geven aan de kwaliteit van deze specialisten, wel over de vakgroep als geheel. Solistisch werkzame laboratoriumspecialisten moet voldoen aan de normering zoals vastgesteld, ook de enquête kwaliteit van zorg en de enquête voor verwijzers is voor hen van toepassing. De Quick Scan kunnen zij niet uitvoeren. Aangeraden wordt dat zij dit aspect in een intervisiegroep met laboratoriumspecialisten uit andere instellingen invullen.

De kwaliteitsvisitatie wordt tenminste een keer per vijf jaar voor een vakgroep gehouden, tussentijdse visitaties zijn ook mogelijk.

I. ALGEMENE BEPALINGEN

Vakgroepsvisitatie: Een *intercollegiale* doorlichting op *locatie* waarbij de omstandigheden waaronder en de manier waarop de vakgroep gezamenlijk het beroep uitoefent, worden gespiegeld middels de gezamenlijke antwoorden op daartoe vastgestelde vragenlijsten. Deelname is verplicht voor herregistratie.

Vakgroep: Het collectief van geregistreerde laboratoriumspecialisten klinische chemie die samenwerken binnen een of meerdere laboratoriumorganisaties. Een vakgroep bestaat uit minimaal 1 persoon. Ook niet-laboratoriumspecialisten klinische chemie kunnen deel uitmaken van een vakgroep.

Commissie Vakgroepsvisitaties: Commissie door het bestuur van de NVKC benoemd, belast met de organisatie en beoordeling van en beleidsvorming rond vakgroepsvisitaties; hierna te noemen de Commissie.

Visiteur: Geregistreerd laboratoriumspecialist klinische chemie die door de Commissie Vakgroepsvisitaties als zodanig is benoemd voor de uitvoering van vakgroepsvisitaties.

Werkgroep Vakgroepsvisitaties: De groep van gezamenlijke bezoekers

Visitatieteam: Een voor iedere visitatie afzonderlijk te formeren team van ten minste twee bezoekers die de visitatie verrichten. Eén visiteur treedt op als voorzitter, een ander als secretaris.

Visitatierapport: De over de visitatie opgestelde rapportage.

Exata: Online tool voor begeleiding van vakgroepsvisitaties.

Hervisitatie: Als de Commissie voorwaarden stelt en/of zwaarwegende adviezen geeft aan de gevisiteerde vakgroep en zij constateert onvoldoende verbeteringen in de voortgangsrapportage, kan zij besluiten om tot hervisitatie over te gaan. Deze hervisitatie wordt uitgevoerd door een ander visitatieteam. Indien een hervisitatie noodzakelijk is, kan deze ook beperkt zijn, namelijk gericht op de betreffende tekortkomingen, maar laat de mogelijkheid voor de visitatieteam open om ook aan andere aspecten aandacht te besteden.

Commissie Beroepsbelangen: Bestaande commissie van de NVKC die -indien nodig- bemiddelt bij conflicten tussen de gevisiteerde vakgroep en de Commissie.

Registratiecommissie: Bestaande Commissie van de NVKC, statutair belast met o.a. beoordeling van registratie en herregistratie.

II. COMMISSIE en WERKGROEP

1. De Commissie bestaat uit ten minste zeven geregistreerde laboratoriumspecialisten, tevens zijnde visiteur, die door het bestuur van de NVKC voor een periode van vijf jaar worden benoemd, met de mogelijkheid tot herbenoeming voor een tweede termijn van drie jaar.
2. De voorzitter van de Commissie wordt door het bestuur van de NVKC benoemd uit de leden van de Commissie, op voordracht van de leden van de Commissie. Uit de leden wordt tevens een secretaris benoemd.
3. De voorzitter van de Commissie legt verantwoording over de werkzaamheden van de Commissie af aan het bestuur van de NVKC.
4. De Commissie vergadert tenminste twee keer per jaar.
5. De voorzitter en secretaris van de Commissie hebben tevens deze functie ten aanzien van de Werkgroep.
6. De Werkgroep vergadert minstens 1 maal per jaar voor het verkrijgen van onderlinge afstemming en consensus (calibratiedoeleinden).

III. VISITEUR

Een visiteur:

1. Is lid van de NVKC
2. Staat tenminste drie jaar geregistreerd als laboratoriumspecialist klinische chemie en is tijdens de zittingsperiode eveneens in het bezit van een geldige registratie.
3. Wordt benoemd voor een zittingsperiode van 5 jaar, die eenmalig met 3 jaar kan worden verlengd.
4. Heeft zitting tot maximaal 5 jaar na beëindiging van actieve beroepsbeoefening.
5. Is bereid tenminste drie visitaties per jaar uit te voeren
6. Heeft buiten visitatieverband te allen tijde zwijgplicht ten aanzien van verrichte of nog te verrichten visitaties.

IV. VISITATIETEAM

1. De leden van een visitatieteam worden aangewezen door de Commissie uit de leden van de werkgroep.
2. In het visitatieteam heeft minimaal één visiteur zitting die ervaring heeft met vakgroepsvisitaties.
3. In een visitatieteam hebben bij voorkeur geen bezoekers zitting die werkzaam zijn in dezelfde regio als de te visiteren vakgroep.
4. De te visiteren vakgroep kan tegen één of meer bezoekers van het visitatieteam bezwaar maken bij de secretaris van de Commissie. Indien de Commissie het bezwaar gegrond acht, wordt (worden) de betreffende visiteur(s) vervangen.

V. VISITATIE

1. Visitatie vindt één keer in de vijf jaar plaats. Van deze termijn kan alleen worden afgeweken in geval van vervroegde visitatie. Vakgroepen kunnen te allen tijde zelf een vervroegde visitatie aanvragen bij de secretaris van de Commissie. Als de situatie dat vraagt, kan de Commissie besluiten dat (her-)visitatie op kortere termijn gewenst is.
2. Jaarlijks stelt de Commissie een schema vast van te visiteren vakgroepen in dat jaar.
3. Indien de te visiteren vakgroep 1 of meer RGS geregistreerde laboratoriumspecialisten omvat, dan dient het visitatieteam tenminste te bestaan uit 1 RGS geregistreerde visiteur. Indien er geen RGS geregistreerde laboratoriumspecialist beschikbaar is voor een dergelijke visitatie, dan dient een RGS geregistreerd specialist uit een aanpalende discipline te worden aangezocht om zitting te nemen in het visitatieteam. Indien de vakgroep uitsluitend NVKC geregistreerde laboratoriumspecialisten omvat, dan dient het visitatieteam tenminste te bestaan uit 1 NVKC geregistreerde visiteur.
4. Het secretariaat van de NVKC plant in overleg met het visitatieteam en het hoofd van de betreffende vakgroep de visitatiedatum. Bij de visitatie dienen alle vakgroepsleden aanwezig te zijn.
5. Het secretariaat voert de visitatie in het Exata-systeem in. Tussen de eerste aankondiging van de visitatie visitatiedatum en de daadwerkelijke visitatie dient een periode van tenminste 2 maanden te liggen. Vervolgens verlopen proces en tijdpad aan de hand van het Exata systeem (bijlage).
6. Indien er al een eerdere visitatie heeft plaatsgevonden, wordt aan de vakgroep verzocht om inzage in de resultaten van de voorgaande visitatie te krijgen.
7. Aan de hand van de ingevulde vragenlijsten en de geaggregeerde resultaten zal het visitatieteam een gesprek hebben met *alle* leden van de vakgroep gezamenlijk.
8. Aan het einde van het gesprek zal de voorzitter een voorlopige conclusie formuleren.

9. Het visitatieteam stelt een eerste conceptrapport op van de visitatie.
10. Het conceptrapport wordt voor controle op feitelijke onjuistheden gestuurd naar de gevisiteerde vakgroep.
11. Op basis van het commentaar stelt het visitatieteam het definitieve conceptrapport vast; de conclusie bevat het advies van het visitatieteam aan de Commissie.
12. De Commissie bespreekt het rapport en bepaalt een standpunt over het advies van het visitatieteam. Indien de Commissie dit wenselijk acht, wordt het visitatieteam bij deze bespreking uitgenodigd.
13. De conclusie van het rapport bestaat uit:
De scores matig, onvoldoende en zwaar onvoldoende uit het kwaliteitskader met daarbij een plan van aanpak voor verbetering.
De enquêtes Quick Scan, kwaliteit van zorg en enquête onder de verwijzers worden gezamenlijk besproken onder de hoofdstukken, algemeen, organisatorisch, vakinhoudelijk, communicatie, relatie met aanvragers waarbij sterke en verbeterpunten worden genoemd. Uiteindelijk wordt conclusies en aanbevelingen beschreven.
14. Het definitieve rapport wordt door de secretaris van het visitatieteam ter beschikking gesteld aan de vakgroep. Het rapport is eigendom van de vakgroep. Afhankelijk van het lokale beleid kan de vakgroep (een samenvatting van) het rapport beschikbaar stellen aan de Raad van Bestuur en/of het Stafbestuur van de gevisiteerde instelling.
15. Indien het rapport zwaarwegende adviezen bevat, dient de gevisiteerde vakgroep binnen twee jaar te rapporteren aan de secretaris van de Commissie op welke wijze aan deze adviezen is tegemoet gekomen. Indien het rapport voorwaarden bevat, dient de rapportage hierover binnen 6 maanden te geschieden. Niet naleving van deze termijnen of onvoldoende tegemoet komen aan het gestelde, kan leiden tot hervisiteatie
16. Indien de gevisiteerde vakgroep het niet eens is met de conclusies uit het visitatierapport, kan deze binnen één maand na ontvangst van het definitieve visitatierapport schriftelijk bezwaar indienen bij de secretaris van de Commissie, waarna desgewenst een gesprek volgt.
17. Blijven er dan nog bezwaren bestaan, dan kan de vakgroep zich schriftelijk wenden tot de secretaris van de Commissie Beroepsbelangen met het verzoek om een gesprek, teneinde te bezien of het visitatierapport procedureel op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen. In dat geval zal het visitatierapport aan de secretaris van de Commissie Beroepsbelangen ter hand worden gesteld. Het oordeel van de Commissie Beroepsbelangen is bindend.
18. In geval van volharding in het in gebreke blijven door de vakgroep, zal dit worden gerapporteerd aan het bestuur van de NVKC dat naar bevind van zaken kan handelen richting de betreffende Raad van Bestuur en/of IGZ .

VI. FINANCIEN

1. De laboratoriumspecialisten die gevisiteerd worden, dragen voor de kosten van de visitatie bij via het lidmaatschap van de NVKC.
2. De leden van visitatieteam ontvangen uitsluitend vergoeding van gemaakte onkosten voor de uitvoering van de visitaties.

VII. AANSPRAKELIJKHEID

De leden van het visitatieteam en de Commissie zullen hun taak naar eer en geweten en naar beste kunnen uitvoeren. Zij sluiten evenwel iedere aansprakelijkheid uit.

Bijlage 1: Taakverdeling

Voorzitter Commissie:

- leidt vergaderingen van de Commissie en de Werkgroep
- bereidt samen met secretariaat NVKC vergaderingen voor
- vertegenwoordigt de Commissie in andere gremia.

Secretaris Commissie:

- maakt jaarverslag
- maakt jaarplanning van visitaties
- verzorgt correspondentie.

Visiteurs:

- visiteren
- leden die als voorzitter van een visitatieteam optreden, leiden de visitatie op de locatie en zorgen voor een (telefonische) voorbespreking van het visitatieteam.
- leden die als secretaris van een visitatieteam optreden, maken het visitatierapport en zorgen, samen met het secretariaat, voor de bewaking van het tijdsplan.
- lichten indien gewenst rapport toe bij de Commissie.

Secretariaat van het bureau van de NVKC:

- onderhoudt binnen Exata het bestand aan laboratoriumspecialisten en visiteurs
- bereidt visitaties voor
- beheert de logistiek van het visitatieproces
- houdt het stroomschema van de visitaties bij i.o.m. de secretaris
- beheert het archief
- bereidt samen met de voorzitter vergaderingen van de Commissie en de Werkgroep voor
- maakt notulen tijdens vergaderingen en werkt deze uit.

Bijlage 2: Tijdschema Visitaties

Jaarlijks vanaf november in het voorafgaande jaar globale planning van visitaties voor het komende jaar en samenstelling visitatieteams.

Het bureau van de NVKC verzorgt de coördinatie voor het maken van een afspraak voor een visitatiedatum met visitatieteam en vakgroepen: deze moet 2 maanden voor de visitatiedatum bekend te zijn.

Bureau NVKC maakt visitaties aan in Exata.

Zodra de visitatie is aangemaakt krijgen de te gevisiteerden per mail uitnodiging om vragenlijsten in te vullen. De hoofdgevisiteerde (i.h.a. voorzitter van de vakgroep/het hoofd laboratorium, tenzij anders wordt afgesproken) krijgt tevens bericht om derden uit te nodigen vragenlijsten in te vullen. De hoofdgevisiteerde is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke invulling van alle vragenlijsten. De resultaten uit de vragenlijsten worden door de vakgroep besproken en er wordt een verbeterplan opgesteld n.a.v. geconstateerde verbeterpunten. Twee weken voor de visitatiedatum dienen alle vragenlijsten te zijn ingevuld, zodat het visitatieteam zich kan voorbereiden. Binnen 2 weken na de visitatie dient het conceptrapport voor controle op juistheid naar de gevisiteerden te zijn verzonden.

Zij hebben 2 weken om te reageren. Vervolgens wordt binnen 2 weken een definitief concept gemaakt voor de Commissie Vakgroepsvisitaties. Die stelt het rapport vast in haar eerstvolgende vergadering en bericht vakgroep binnen 2 weken daarna. In bijzondere situaties kan van dit tijdpad worden afgeweken, zulks ter beoordeling van de Commissie.